

Vilseledande information om vårt dricksvatten

I press har vi under hösten 2009 kunnat läsa om hur Göteborg Vatten vill satsa pengar på bättre rening och vilka enorma investeringar detta innebär. I en artikel den 19 oktober säger Agneta Granberg (M), kommunalråd och vice ordförande i kretsloppsnämnden, dels att vattenkvaliteten har blivit sämre på senare år och att det finns ökad risk för att göteborgarna smittas av svåra sjukdomar, dels att klimatförändringen ökar risken för översvämningar, vilket i sin tur ökar risken för spridning av parasiter och virus genom dricksvattnet. Hon säger också att de klordoser som idag tillåts inte biter på parasiter och virus. Och i en debattartikel den 23 oktober säger hon vidare att det fortfarande är osäkert hur man kan få bort läkemedelsresterna i dricksvattnet.

Detta sägs samtidigt som man kan läsa på Göteborgs Stads hemsida att ”vattnet som levereras i våra kranar är av högsta livsmedelskvalitet”. Och på hemsidor för andra kommuner kan man bland annat läsa om ”friskt, gott och hälsosamt dricksvatten” (Borås Stad), ”Gudomligt gott kranvatten!” (Norrköpings kommun) och liknande formuleringar. Detta, enligt min mening, rymmer illa med hur verkligheten ser ut. Sanningen är att vårt kranvatten innehåller föroreningar som kvicksilver, arsenik, tungmetaller, bekämpningsmedel, klor och läkemedelsrester för att nämna några. Och det är ju därför Göteborg Vatten, enligt Agneta Granberg, skulle behöva satsa miljarder på vattenrening.

Idag har vi i Sverige stora problem med gamla rörledningar som läcker, vilket medför stora hälsorisker. Rörledningar för både dricksvatten och avlopp (som ofta ligger i anslutning till varandra) bör bytas ut i en takt på mellan 30 och 60 år. I Sverige ligger genomsnittstiden på cirka 130 år, vilket ju är mycket anmärkningsvärt. Detta har kommunerna inte informerat om eller att man varje vecka någonstans i Sverige måste koka sitt kranvatten för att inte riskera att bli sjuk.

Frågan är om kommunerna medvetet vilseleder kommuninvånarna och i så fall varför? De kanske inte vill att invånarna ska ifrågasätta kvaliteten på dricksvattnet eftersom de vet att det krävs miljontals eller miljarder kronor för att förbättra vattenreningen? Pengar som inte finns och därför måste plockas ut av invånarna i form av höjda avgifter, något som kan vara obekvämt att förklara. De kanske är rädda för att vi ska börja ställa krav på vårt dricksvatten? Oavsett vilka anledningarna är, så har kommunerna struntat i att informera om hur läget ser ut. Och vi behöver få igång en debatt om detta.

Varför ska vi acceptera ett kranvatten som innehåller en mängd föroreningar som kan påverka hälsan negativt? Även om föroreningarna ligger under de gränsvärden som är uppsatta av Livsmedelsverket, så kan det inte vara nyttigt att varje dag få i sig olika slags kemikalier och bekämpningsmedel. Många talar idag om coctail-effekten, alltså den sammanlagda effekten av de föroreningar vi får i oss med kranvattnet, tillsammans med allt annat vi konsumerar, som vi måste ta hänsyn till. Undersökningar har också visat att människor har blivit sjuka av dricksvatten. Och det var ju inte längesedan 2400 personer blev sjuka i Lilla Edet till följd av avloppsvatten som blandat sig med råvatten efter en översvämning, vilket även Agneta Granberg tar upp i debattartikeln från 23 oktober. Även Livsmedelsverket har i år upptäckt att fluorid och mangan relativt ofta förekommer över de tillåtna gränsvärdena i vårt dricksvatten, och att flera andra ämnen behöver kartläggas ytterligare för att få en bättre kunskap om hur mycket vi får i oss. (Livsmedelsverket, Rapport 14, 2009: Kemisk riskprofil för dricksvatten.)

Trots detta lever många i tron att Sverige har världens bästa vatten och att vårt vatten är rent, utan några som helst föroreningar. En uppfattning som vi fått med oss från barnsben och som därför har blivit en ”sanning”. Men nu är det dags att se sanningen i vitögat. Vårt vatten är inte rent och vi kan göra något åt det. Genom att ställa krav på myndigheter och kommuner kan saker och ting ändras. Och precis som vi väljer ekologisk och krävmerkt mat när vi handlar, eller väljer bort livsmedel med glutamater (E621-624), för att vi vet att det inte är bra för oss, så kan vi välja ett renare kranvatten. I väntan på att kommunerna tar sitt ansvar är det upp till oss själva att säkerställa att vattnet vi dricker är hälsosamt, och det kan du göra med filtrering.

Hans Barden